

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

EAMIÁLBMOTDUODJE- JA DÁIDDADIEHTU

15 oahppočuoggá
Duoji bachelorprográmma čiekjudanfága

1. OAHPOOVTTADAGA NAMMA

Eamiálbmotduodje- ja dáiddadiehtu
Urfolks duodji- og kunstkunnskap
Knowledge of Indigenous Duodji and Art

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

- **OAHPOOVTTADAGA KODA:** DUO 120
- **VIIDODAT:** 15 oahppočuoggá
- **OAHPU LÁGIDEAPMI:** Oahppu lágiduvvo Sámi allaskuvllas, neahta badjel, museain, dáiddagallerijain ja almmolaš searvesajiin.

3. OAHPOOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea duoji bachelorprográmma geatnegahattojuvvon čiekjudanfága. Dat sáhttá leat maiddái doarjjafágan dahje válljenfágan eará bachelorprográmmain dahje eará oahpuin dan guoski sisabeassangáibádusaid ja progrešuvdnahuksehusa eavttuiguin.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhttá leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuohta (joatkkaskuvla, gymnásaskuvla dahje logahat) dahje realgelbbolašvuohta.

Ohccit galget sáddet sisa 8-10 gova dujiin ja daid detáljain.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiellan lea dábálaččat sámegiella. Oahpahus sáhttá leat maiddái skandinávalaš dahje eanđgalas gillii.

6. SISDOALLU

Oahppu fállá geahčastaga eamiálbmogiid historjjálaš ja dálá áigge duodjái ja dáidagii. Oahpus suokkardit eamiálbmotduoji jurddašeami ja mearkkašumi ovttaskas duojára ja sierra joavkkuid geahčanguovllus. Oahpus guorrat eamiálbmotduoji sajádaga dáidaga oktavuođas sierra áiggiin ja servodagain. Dasa lassin guorahallat, mo eamiálbmotduodji ja –dáidda leat čatnasan kolonialisttalaš ja maŋŋekolonialisttalaš ságastallamiidda. Fáttáid lahkonit sihke teoriija ja duddjoma bokte.

Oahppofálaldat juhkojuvvo golmma (3) fáddájovkui:

- 1) Eamiálbmotduodje- ja dáiddadieđu doabačilgen
- 2) Árktalaš eamiálbmogiid duodji ja dáidda duddjoma ja dáiddalaš bargguid bokte
- 3) Dálá sámi dáidda ja duodji.

7. OAHPANJOKSOSAT

Oppalaš gelbbolašvuhta

Oahppu maŋŋá studeanta máhttá

- dovdá eamiálbmogiid duoji ja dáidaga

Máhttu ja diehtu

Oahppu maŋŋá studeanta máhttá

- čilget eamiálbmogiid duoji ja dáidaga
- árvvoštallat dáidaga ja duoji sajádaga oppalaš dáiddaságastallamis
- ságastallat teorehtalaš gažaldagaiguin, mat gusket eamiálbmotduoji ja -dáidaga
- selehit duoji ja dáidaga gaskavuođa
- sirret iešguđet almmolaš čiŋahanvugiid
- árvvoštallat ovttaskas dáiddáriid ja sin bargguid
- čilget dálá sámi dáidaga vuolggasají
- geavahit áiggeuovdilis bargovugiid ávnnasteamis, hábmemis ja duddjomis

Gálggat

Oahppu maŋŋá studeanta máhttá

- heivehit iežas dáidda- ja/dahje duodjefágalaš vásáhusaid duddjomis
- čiŋahit almmolaš saji dujiiguin ja dáidagiiguin
- geavahit duoji dáiddalaš diliin
- buohtastahttit kollektiivvalaš ja individuálalaš ovdanbuktima

8. OAHPAHAN- JA OAHPANVUOGIT

Oahpanvuohkin leat logaldallamat, joavkobarggut, hárjehusat, duddjon, lohkanmeari lohkan ja bagadallamat.

Oahpus lea bealli lágiduvvon (logaldallamat, bagadallamat, bargobájít, seminárat jna.) ja bealli studeantta iešheanálaš bargan (duddjon, bargobihtáid čoavdin, lohkan, lohkanrieggát jna.).

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta galgá leat oassálastán unnimustá 75 % lágiduvvon oahpus sihke geatnegahton barggut galget leat árvvoštallojuvvon ja dohkkehuvvon. Geatnegahton barggut leat čájáhusceggen, oahppanportfolio ja unnimustá golbma (3) barggu (okta juohke fáttás). Oahppokoordinátor mearrida, beasságo studeanta eksámenii.

10. EKSÁMEN

Árvvoštallamis leat guokte oasi:

1. Viða beaivvi ruovttueksámen addon fáttá vuodul. Deaddu 75 %.
2. Ovdanbuktinseminára. Deaddu 25 %.

Árvvoštallojuvvojit bustávaiguin A-F. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodat/geatnegasvuodat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri lea sullii 600 siiddu.

Lohkanmearri 1. fáddájovkui: Eamiálbmotduodje- ja dáiddadieđu doabačilgen

Gaski, Harald 2012. Dan maid čalbmi ii oainne – Johan Turi čállima ja dáidaga erenoamášvuhta. *Sámi Diedđalaš áigečála 2, 2011 ja 1, 2012*. Guovdageaidnu – Troms: Sámi allaskuvla – Tromssa universitehtta. s. 113-129 (16 s).

Guttorm, Gunvor 2012. Johan Turi duddjonmuitalusat ja vásáhusat. *Sámi Diedđalaš áigečála 2, 2011 ja 1, 2012*. Guovdageaidnu – Troms: Sámi allaskuvla – Tromssa universitehtta. s. 67-83 (16 s).

Idivuoma, Ingá Elisá Páve 2017: Leavdnjavuona identitehta duddjon – Mearrasámi gávtti ealáskahittima guorahallan. (Masterbargu). s 4 -21 (15 s). Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla

Longman, Mary 2014: *Aboriginography A New Decolonized Aboriginal Methodology*. Dieđut 3/2014. 17-29 (12 p)

Aamold, Svein 2014: *The role of the scholar in research into indigenous art*. Dieđut 3/2014. 71-90 (19 p)

Lohkanmearri 2. Fáddájovkui: Árktalaš eamiálbmogiid duodji ja dáidda duddjoma ja dáiddalaš bargguid bokte

Guttorm, Gunvor 2010. *Duodjáris duojárat Duddjon ealiha duodjedigáštallama Arihkkalčoakkaldat*. Kárášjohka: Davvi Girji. s. 139 – 186 (47)

Labba, Britta Marakatt 2010: *Embroided Stories*. (167 s)

Marainen, Thomas 2012: Duoddara čoarvenjurggonas – *Dieđut 3/2014*. s 125-130 (6)

Bernstein, Bruce/ McMasther Gerald 2005: First American Art The Charles and Valerie Diker Collection of American Indisan Art. Seattle – London: University of Washington Press. 259 p

Nugraha, Adhi 2012: Transforming Tradition A Method for Maintaining Tradition in a Craft and Design Context. Helsinki: Aalto Ubniversity. P 40- 126 (86 p)

Lohkanmearri 3. fáddájovkui: Dálá sámi dáidda ja duodji

Hansen, Hanna H/ Snarby Irene/Tangen, Leif Magne/Tingvoll, Tone 2014. *Čáppatvuohta ja duoh tavuohta. Beauty and Truth Dialogues between Sami art and art historical research.* Tromsø: Orkana Akademisk. 83 s.

Matisen, Hans Ragnar 2002: Iver Jåks og bruken av samiske symboler. Girjjis: Eilertsen, Storm, Olaussen, Jernsletten ja Nesset (doaim.): *Ofelaš Iver Jåks veiviseren.* Tromsø, Ravnetrykk (6 s).

Carlsson, Ulf / Holm, Geir Tore (doaim.) 2004: *Máze joavku. Sámi Dáidojoavku – Samisk Kunstnergruppe – Sami Artist Group 1978 – 1983.* Oslo, Litografia as. (61 s)

Dunfjeld, Maja 2002: Sárgu ja duojár, Tegner og kunsthåndverker. Eilertsen, Storm, Olaussen, Jernsletten ja Nesset (doaim.) *Ofelaš Iver Jåks veiviseren.* Tromsø, Ravnetrykk (9 s).